DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-668-6-20

ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГІВ І СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Конопліцький В. С.
доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри дитячої хірургії,
Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова
м. Вінниця, Україна

Коробко Ю. Є.
кандидат медичних наук,
асистент кафедри дитячої хірургії,
Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова
м. Вінниця, Україна

Михальчук Т. І.
асистент кафедри дитячої хірургії,
Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова
м. Вінниця, Україна

Цифровізація охорони здоров'я зумовлює впровадження цифрових компетентностей у підготовку медичних працівників. Електронні медичні записи, телемедицина, цифрова діагностика та штучний інтелект стають невід'ємними складовими клінічної практики. ВООЗ наголошує на важливості формування цифрових компетентностей медичних працівників та їх інтеграції в освітні програми [6]. Цифрова компетентність у медичній освіті передбачає не лише володіння комп'ютерними технологіями, а й критичну оцінку медичної інформації, ефективне використання цифрових інструментів, захист конфіденційних даних і дотримання етичних та правових норм [2; 4].

Цифрова компетентність охоплює знання, навички та професійні установки для використання технологій у навчальній, науковій і клінічній діяльності. Рамка DigCompEdu визначає 22 компетентності за шістьма напрямами, що охоплюють професійну взаємодію, цифрові ресурси, викладання, оцінювання та розвиток цифрових компетентностей здобувачів освіти.

У медичній освіті це передбачає критичне оцінювання доказовості інформації, інтерпретацію цифрових результатів досліджень, роботу з електронними медичними системами та захист персональних даних.

Міжнародне Delphi-дослідження за участю 211 експертів із 79 країн стало основою рамки DECODE, яка визначає чотири домени цифрових компетентностей майбутніх лікарів: цифровий професіоналізм, цифрове

здоров'я пацієнтів і населення, інформаційні системи охорони здоров'я та наука про медичні дані [1]. Отже, цифрова компетентність майбутнього лікаря охоплює технічні, інформаційні, клінічні, етичні та комунікативні складові.

Цифровізація медичної освіти потребує від викладачів навичок створення навчального контенту, організації дистанційного навчання, тестування, оцінювання та професійної комунікації. Важливим є обґрунтований вибір цифрових інструментів відповідно до навчальних цілей, а також критична оцінка достовірності інформації, згенерованої штучним інтелектом.

Цифрова компетентність викладача охоплює педагогічний, технологічний, інформаційний та етичний компоненти й потребує постійного професійного розвитку.

Для студентів-медиків вона є необхідною умовою майбутньої професійної діяльності та передбачає опанування електронних медичних записів, телемедицини, медичної інформатики, мобільних технологій, аналізу медичних даних, цифрової безпеки й етичних принципів використання технологій. Спеціалізовані освітні програми сприяють розвитку відповідних знань і навичок [3].

Цифрова компетентність студентів передбачає інформаційну грамотність, пошук наукових джерел і критичне оцінювання доказовості публікацій. Інтеграція цифрових технологій у клінічну підготовку охоплює роботу з електронними медичними системами, цифровими зображеннями, лабораторними базами даних і телемедичними платформами, а також дотримання вимог кібербезпеки, конфіденційності та професійної етики [5].

Висновки. Цифрова компетентність педагогів і студентів є невід'ємною складовою медичної освіти та включає інформаційну грамотність, роботу з медичними даними, цифрову комунікацію, кібербезпеку й дотримання етичних норм. Для викладачів важливими є використання цифрових технологій і створення навчального контенту, для студентів – критичне оцінювання інформації та робота з медичними ресурсами. Інтеграція цих компетентностей в освітні програми й практичне навчання сприятиме підготовці фахівців до цифрової трансформації охорони здоров'я.

Література:

1. Eder M., et al. Digital Health Training Programs for Medical Students: Scoping Review. JMIR Medical Education. 2021;7(3). DOI: 10.2196/28275.

2. Goh P. S., et al. The Digital Health Competencies in Medical Education Framework: An International Consensus Statement Based on a Delphi Study. JAMA Network Open. 2025;8(1). DOI: 10.1001/jamanetworkopen.2024.53980.

3. Khurana M. P., Raaschou-Pedersen D. E., Kurtzhals J., Bardram J. E., Ostrowski S. R., Bundgaard J. S. Digital health competencies in medical school education: a scoping review and Delphi method study. BMC Medical Education. 2022; 22:129. DOI: 10.1186/s12909-022-03163-7.
4. Redecker C. European Framework for the Digital Competence of Educators: DigCompEdu. Luxembourg: Publications Office of the European Union; 2017. DOI: 10.2760/159770.
5. World Health Organization. Competency frameworks and standards for digital health: a landscape analysis. Geneva: World Health Organization; 2026. 41 p. DOI: 10.2471/B09264.
6. World Health Organization. Global strategy on digital health 2020–2027. Geneva: World Health Organization; 2025. 60 p. URL: https://www.who.int/publications/i/item/9789240116870.

DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-668-6-21

НАПРЯМИ ДИСЕРТАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ЛЬВІВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ, ПРОДИКТОВАНІ УМОВАМИ ВІЙНИ

Копистинський Ю. О.
кандидат технічних наук,
начальник докторантури-ад'юнктури,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів, Україна

Беседа А. В.
науковий співробітник відділу науково-редакційної діяльності
науково-дослідного центру,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів, Україна

Попович В. В.
доктор технічних наук, професор,
проректор з наукової роботи,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
м. Львів, Україна

Повномасштабна війна в Україні суттєво вплинула на функціонування системи цивільного захисту, стан пожежної та техногенної безпеки, стійкість критичної інфраструктури та організацію підготовки фахівців безпекового спрямування. Відповідно змінилися й